

Posudek na bakalářskou práci

Libora Možíše

Profesiogram jako východisko pro tvorbu metodik pro sociální pracovníky OSPOD v oblasti náhradní rodinné péče

Cílem práce bylo vytvořením profesiogramu získat podklad pro zpracování metodiky pro sociální pracovníky, kteří na obecních úřadech zpracovávají agendu pěstounské péče.

Obecná část připomíná jako základní teoretické východisko Bowlbyho teorii vazby a popisuje systém náhradní rodinné péče v ČR. Samotná profese pracovníka OSPOD je nejdříve popsána podle zákona. Poté autor charakterizuje požadavky na výkon této profese jejich rozdělením do tří oblastí: předpoklady osobnostní a morální, předpoklady zdravotní a psychické (kam klade schopnost práce s problematickým klientem i schopnost zvládat vypjaté situace) a odbornou způsobilost. První dvě kategorie nejsou jasně ohraničené a relevantní předpoklady mohly být odlišeny jemněji.

V další části práce autor podává dvě typologie případů, kterými se pracovníci OSPOD v oblasti pěstounské péče zabývají; první je odvozena z formy pěstounské péče, druhá ze situace dítěte. Problematika tvorby profesiogramu je nastíněna stručně v závěru obecné části práce.

Autor v úvodu materiálové části práce formuluje dvě výzkumné otázky: Existují nedostatky v metodickém postupu sociálních pracovníků při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče? Existují nedostatky v postupu sociálních pracovníků při výběru dětí zařazovaných do náhradní rodinné péče? Autor však výslovně neuvádí, vzhledem k jaké normě by měly být nedostatky konstatovány. Z kontextu se zdá, že normou pro hodnocení jsou primárně úkony a činnosti požadované nedávno novelizovaným zákonem o sociálně právní ochraně dětí.

Vlastní výzkum byl proveden na vzorku vybraném z pracovníků OSPOD, kteří v jednom kraji mají nejvíce a nejméně případů z oblasti pěstounské péče (po dvou v každém extrému). Metodami byl dotazník a časový snímek dne (obojí u 4 pracovníků vybraných podle shora uvedeného kritéria), rozhovor (se dvěma zkušenými pracovníci krajského úřadu) a rozbor případové dokumentace (z náhodně vybraných 30 spisů žadatelů a 30 spisů vedených o dětech na krajském úřadě). Všechna data byla vyhodnocována kvalitativně. Největší důraz při vyhodnocování dat je položen na časové snímky dne.

Předností práce je využití řady metod a široký záběr v množství využitých respondentů/zdrojů dat. Přínosný je i pokus o systematický popis toho, co sociální pracovníci zabývající se pěstounskou péčí fakticky dělají a poukázání na to, jaké důsledky má tzv. kumulování funkcí na OSPOD. Doporučení pro praxi vyvozená z autorova šetření jsou adekvátní. Výzkumné otázky mohly být formulovány přesněji.

Práce je napsána srozumitelně bez gramatických chyb. Citace jsou v pořádku. Zahraniční literatura citovaná není.

Stručnou podobu práce - zohledňující zde uvedené připomínky - doporučuji k publikaci ve Fóru sociální práce.

Návrh hodnocení: výborně – velmi dobře

27.12. 2013

Doc. O. Matoušek